

CantaYoung

Plan van aanpak 2016-2020

Samenvatting

Waarom?

CantaYoung wil kinderen in Kerkrade laten zingen, omdat dat goed is voor hun ontwikkeling in zowel cognitieve als sociale zin (zie ook de resultaten van het onderzoek door de Universiteit van Maastricht naar de effecten van muziekles op kinderen in bijlage 1). En omdat mensen die muziek maken een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan onze samenleving. Door te investeren in muziek voor kinderen wordt de Kerkradse koorcultuur “doorontwikkeld” naar de toekomst.

Wat?

Door middel van het oprichten van schoolkoren laat CantaYoung kinderen kennis maken met zang en met zingen in koorverband. Daardoor kunnen ze bewust en zelfstandig een keuze maken voor hun hobby. Verder ontwikkelt CantaYoung een doorgaande koorlijn: na de schoolkoren kunnen kinderen verder gaan met zingen in een koor dat past bij hun leeftijd.

Hoe?

Om dit te realiseren is het programma CantaYoung ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de stichting CantaYoung, muziekschool SMK, de basisscholen en de Kerkradse koren.

Inleiding

Het programma CantaYoung wil kinderen in Kerkrade laten zingen. Dat gebeurt door het ontwikkelen van een doorgaande koorlijn: bij elke leeftijd een passend koor. In de basisscholen worden kinderen enthousiast gemaakt om mee te zingen in een schoolkoor. Daarna kunnen ze verder gaan in het jeugdkoor, waarna het jongerenkoor volgt, het jongvolwassenenkoor enzovoort.

Deze notitie beschrijft de doelstellingen en de aanpak van de stichting CantaYoung in de komende vier jaar om een en ander te realiseren.

Achtergrond en uitgangspunt

Kerkrade heeft van oudsher een koorcultuur. Er waren hier meer dan twintig wereldlijke en kerkelijke koren actief. Inmiddels zijn het er nog ongeveer vijftien. De gemiddelde leeftijd is hoog en er is

weinig tot geen aanwas van jongeren. In de afgelopen jaren zijn diverse koren opgeheven a.g.v. een tekort aan leden.

Het programma CantaYoung streeft ernaar dat kinderen in Kerkrade gaan zingen. Daartoe worden schoolkoren opgericht in de basisscholen en wordt er een Kerkraads jeugdkoor opgericht. De kern van de aanpak ligt in de “gouden driehoek” (dixit Jan van den Eijnden - Landelijk Kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst LKCA), waarin basisschool, muziekschool en amateurmuziekverenigingen samenwerken:

Uiteindelijk draait het om het kind. Het gaat erom dat kinderen kennis maken met muziek en geënthousiasmeerd worden voor het zingen in koorverband. We moeten er met zijn allen voor zorgen dat kinderen die willen zingen, hierin worden gestimuleerd en beslist niet worden gehinderd. Het hoofddoel van CantaYoung is immers om kinderen te laten zingen. In geval van problemen van welke aard dan ook zullen we daar altijd een oplossing voor vinden.

Doelstellingen

De stichting CantaYoung stelt zich ten doel om die Kerkraadse koorcultuur nieuw leven in te blazen. Niet door aan de bestaande koren te werken, maar door kinderen voor koorzang te interesseren. In de basisschool wordt kinderen gedemonstreerd wat zingen in een koor is. In elke basisschool wordt een schoolkoor opgericht voor kinderen van groep 4 t/m 6. Vanaf groep 6 kunnen de kinderen gaan deelnemen aan het CantaYoung jeugdkoor.

De concrete doelstellingen van CantaYoung zijn:

- Oprichting van een schoolkoor in alle elf Kerkraadse basisscholen. Naast de elf reguliere basisscholen moet CantaYoung een vorm krijgen in de twee scholen voor speciaal onderwijs.
- Oprichting van de nodige vervolgekoren, zoals het jeugdkoor, het jongerenkoor en het jongvolwassenenkoor.

In de schoolkoren ervaren kinderen wat en hoe het is om in een koor samen te zingen en worden ze enthousiast gemaakt. Als ze dat willen, kunnen ze vanaf groep 6 gaan meezingen in het jeugdkoor en wordt er meer aandacht besteed aan de kwalitatieve aspecten van koorzang.

Na het jeugdkoor voor kinderen van 10 tot 12 jaar, wordt er een jongerenkoor opgericht voor kinderen van 12 tot 15 jaar en daarna een jongvolwassenenkoor vanaf 15 jaar.

Het uiteindelijke doel van CantaYoung is een doorgaande koorlijn, zodat kinderen vanaf de basisschool kunnen zingen in een koor dat bij hun leeftijd past. Zodoende ontstaat er na ongeveer tien jaar een nieuwe groep zangers/zangeressen in de leeftijdsgroep 10 tot 20 jaar, de basis voor een vernieuwde koorcultuur.

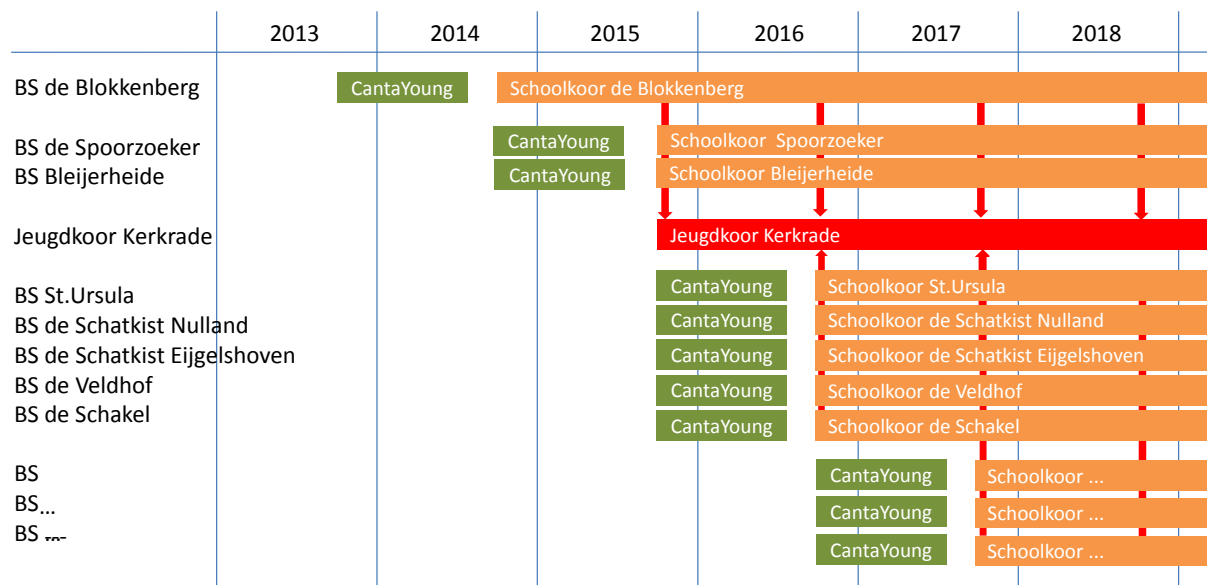
Aanpak

In het schooljaar 2013-14 werd een schoolkoor opgericht in basisschool de Blokkenberg met 39 kinderen. Op basis van de ervaringen hiermee werd dit model in het schooljaar 2014-15 uitgebreid naar drie scholen (naast de Blokkenberg tevens Bleijerheide en de Spoorzoeker) en deden er in totaal ruim 100 kinderen mee. En in het schooljaar 2015-16 werden er koren opgericht in acht scholen

(tevens St. Ursula, de Veldhof, De Schakel en beide vestigingen van de Schatkist). Ook werd in het derde jaar het CantaYoung jeugdchoor opgericht en deden er in totaal ruim 300 kinderen mee. Een belangrijke subdoelstelling is om de zingende kinderen een geweldige ervaring te laten beleven in de vorm van een of meer spetterende concerten. Dat moet een van de drijfveren van kinderen zijn om door te gaan met zingen. Daarom wordt er jaarlijks een afsluitend concert verzorgd in de betreffende school en een gezamenlijke presentatie van alle deelnemende koren op een bijzondere locatie. De schoolkoren worden gezien als de instrumenten om kinderen bekend te maken met het zingen in koorverband en om hen enthousiast te maken en te laten ervaren wat het is om samen te zingen. De schoolkoren vormen de kweekvijver voor de vervolgekoren: op basis van hun ervaringen en van hun voorkeuren kiezen kinderen ervoor om al dan niet verder te gaan met zingen. Op het moment dat de doelgroep groot genoeg is, wordt er een vervolgchoor opgericht. In september 2015 was dat moment er voor het jeugdchoor. De oprichting van een jongerenchoor zal in het najaar van 2016 of 2017 plaats gaan vinden.

Planning

Acht van de elf schoolkoren zijn opgericht, de overige volgen in de periode 2016-18, afhankelijk van de interesse van de diverse scholen en de beschikbare capaciteit (dirigenten, projectleiders en leerkrachten). De beide scholen voor speciaal onderwijs komen hierna separaat aan de orde. Het jeugdchoor is inmiddels opgericht. Het jongerenchoor zal in 2016 of 2017 worden opgericht en het daarop volgende jongvolwassenenkoor volgt daarna. Onderstaand schema geeft een grafisch beeld van de ontwikkeling binnen CantaYoung.

Kwaliteit

Kinderen leren zingen op een verantwoorde wijze is een vak. Dat vereist een adequate opleiding (conservatorium schoolmuziek). Het is van belang om kinderen vanaf het begin op de juiste wijze te leren omgaan met hun stem en om hen op een pedagogisch verantwoorde wijze samen te laten werken in een koor. Andere aspecten van koorzang kunnen op een later tijdstip worden ingebracht, steeds geldt dat kwaliteit van de dirigent/zangpedagoog geborgd moet zijn.

Organisatie

Het programma CantaYoung (bewust wordt gekozen voor de term programma i.p.v. project, omdat CantaYoung werkt aan een blijvende ontwikkeling die verankerd wordt in de gemeenschap) wordt georganiseerd vanuit de hiervoor opgerichte stichting. De stichting organiseert de schoolkoren en de vervolgekoren m.b.v. kleine teams, bestaande uit de betreffende dirigent (muzikaal/pedagogische

verantwoordelijkheid), een van de leerkrachten (contact met de school, de leerlingen en de ouders) en een teamleider (overall coördinatie). Alleen de dirigenten zijn betaalde krachten, vanwege de in het vorige hoofdstuk genoemde kwaliteitsaspecten. Alle overige medewerkers (en dat zijn er inmiddels circa 30) werken mee als vrijwilliger.

Nevenactiviteiten

Naast repetities en uitvoeringen worden er in het kader van CantaYoung ook een aantal nevenactiviteiten georganiseerd voor de kinderen. Denk hierbij bijv. aan openbare repetities, workshops gerelateerd aan muziek en een uitstapje na een bijzondere uitvoering.

Samenwerking

Door de stichting CantaYoung wordt nauw samengewerkt met de betreffende basisscholen, die repetitieruimte beschikbaar stellen en een leerkracht. Muziekschool SMK organiseert en engageert de dirigenten voor de schoolkoren en faciliteert het werken van de stichting CantaYoung. De Kerkraadse bibliotheek is de gastheer van de vervolgekoren en stelt hier de ruimtes t.b.v. de repetities voor ter beschikking. Last-but-not-least werkt CantaYoung nauw samen met de Kerkraadse koren, verenigd in de Korenfederatie Kerkrade. Veel vrijwilligers die binnen CantaYoung actief zijn, hebben een relatie met een van de koren. Daarnaast heeft de federatie een fonds t.b.v. CantaYoung ingesteld.

Naast deze lokale samenwerking werkt CantaYoung regionaal samen met het voortgezet onderwijs, met name met het Grotiuscollege Heerlen. Hier is een schoolkoor actief waaraan ook kinderen deelnemen die voortkomen uit het programma CantaYoung. In samenwerking met Grotius wordt gewerkt aan een effectieve samenwerking op basis van een win-win situatie voor beide.

Financiën

De kosten van het programma CantaYoung bestaan voor een belangrijk deel uit de kosten van de dirigenten. Daarnaast zijn er kosten voor een aantal nevenactiviteiten, voor aankleding van de koren (elk kind een CantaYoung t-shirt) en de kosten voor de uitvoeringen aan het einde van het schooljaar. Inkomsten van CantaYoung bestaan uit de contributie van de leden van de vervolgekoren (de schoolkoren zijn in principe gratis om geen financiële drempel op te werpen), een fonds ingesteld door de gezamenlijke Kerkraadse koren en inkomsten uit optredens. Deze inkomsten zijn echter bij lange na niet voldoende voor de bekostiging. Daartoe is actieve subsidiëring door de gemeente en additionele private sponsoring absoluut noodzakelijk.

Een globale financiële opstelling (op jaarbasis) staat in bijlage 2.

Het totale programma CantaYoung kost circa € 50.000 per jaar bij de huidige stand van 8 schoolkoren en het jeugdkoor. Bij uitbreiding naar 13 schoolkoren en drie vervolgekoren groeit dit bedrag naar circa € 70.000. Aan subsidie en sponsoring is jaarlijks circa € 20.000 à € 30.000 nodig.

Samenvatting onderzoek UM naar effecten muziekles op kinderen

Muziekles op de basisschool is investeren in onze toekomst!

Verbetert het functioneren van het geheugen

Verhoogt het IQ van kinderen met 8-9 punten

Veelgevraagde competenties goede medewerker: focus, goed plannen, problemen oplossen, discipline, teamplayer

Verbetert het ruimtelijk inzicht en sociale vaardigheden; weten wanneer je op de voorgrond staat en wanneer je 'tweede stem' bent

Bevordert de taalontwikkeling, uitdrukkingsvaardigheden en spraakontwikkeling

Leert aandacht te richten op relevante informatie

Stabiliseert de emoties van kinderen; de linker- (spraak & denken) en rechterhersenhelft (emoties) werken beter met elkaar samen

Leert te multitasken; koppeling beweging (motorisch) & geluid (sensorisch)

Bevordert emotionele stabiliteit en empathie; sneller emotie herkennen in stemgeluid en muziekstukken, goed voor het **zelfvertrouwen**, discipline, groepsgevoel, trots en omgaan met conflicten

Muziekles op de basisschool geeft kinderen aantoonbaar het goede fundament bij hun toekomstige persoonlijke ontwikkeling. Onze maatschappij zal hiervan profiteren.

Investeer in de toekomst, investeer in muziekles op de basisschool!

Bron: 'Een wetenschappelijk overzicht: positieve effecten van muziekonderwijs op de samenleving en bedrijven'; Van Tetering, M. en L. Wassink (2014). Het volledige rapport is te downloaden via www.lbminfo.nl.

Mede mogelijk gemaakt door:

provincie limburg

HUIS VOOR DE KUNSTEN LIMBURG

Bijlage 2

Concept-begroting

	<i>8+1 koren</i>	<i>11+2+3 koren</i>
<i>Uitgaven</i>		
• Dirigenten schoolkoren	€ 12.000	€ 19.500
• Dirigenten vervolgekoren	€ 2.000	€ 6.000
• Nevenactiviteiten	€ 3.000	€ 4.000
• Aankleding koren	€ 1.500	€ 2.000
• Organisatie eindpresentatie	€ 5.000	€ 6.000
• Facilitering muziekschool, bibliotheek en basisscholen (fictief)	€ 5.000	€ 6.000
• Inzet vrijwilligers (fictief)	€ 20.000	€ 24.000
• Onvoorzien	€ 1.500	€ 2.500
• <u>Totaal</u>	<u>€ 50.000</u>	<u>€ 70.000</u>
<i>Inkomsten</i>		
• Contributies	€ 1.500	€ 3.000
• Fonds Kerkraadse koren	€ 1.000	€ 1.000
• Opbrengsten uitvoeringen	€ 2.500	€ 5.000
• Facilitering muziekschool, bibliotheek en basisscholen (fictief)	€ 5.000	€ 6.000
• Inzet vrijwilligers (fictief)	€ 20.000	€ 24.000
• Subsidie gemeente Kerkrade	€ 10.000	€ 15.500
• Private sponsoring	€ 10.000	€ 15.500
• <u>Totaal</u>	<u>€ 50.000</u>	<u>€ 70.000</u>

Opmerkingen

- Het eerste bedrag is de inschatting bij 8 schoolkoren en het jeugdkoor (8+1 koren). Het tweede bedrag is de inschatting als alle 11+2 schoolkoren en de drie vervolgekoren zijn opgericht (11+2+3 koren).
- De bedragen voor facilitering door muziekschool, bibliotheek en basisscholen zijn inschattingen voor de kosten die gemaakt zouden moeten worden als deze ondersteuning er niet zou zijn. Deze uitgaven/inkomsten zijn fictief en budgetneutraal (d.w.z. ze komen voor als uitgaven en als inkomsten).
- Hetzelfde geldt voor de inzet van de vrijwilligers. Uitgangspunt voor de inschatting is dat er jaarlijks in totaal circa 1000 resp. 1200 uur worden besteed aan CantaYoung tegen een (fictief) uur-bedrag van € 20.